

AMICUL ȘCOALEI

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratelor și Comitetelor Școlare din județele
Alba și Cluj.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August
UN NUMĂR 3 Lei.

DIRECTOR : MARIAN SASU.

REDACTOR : ȘTEFAN TĂTARU

COLABORATORI :

I. Aldea, Ier. Ciungan, T. Coclășiu, Tr. Brătolu, I. Breazu, I. Dobre,
A. Duvlea, P. Petringenar, A. Popa, Ch. Popescu, R. Ionaș,
I. Sânmărtinean, I. Raica, V. Zdrenghea, V. F. Călugăru, P. Turcan.

ABONAMENT : 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și
partic. 180 lei. — Redacția și Administrația : Revizoratul școlar județean — Cluj.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Reduceri bugetare...

Aproape de două luni de zile nu mai auzim altceva decât reduceri și iar reduceri bugetare. Dacă aceste reduceri nu se producneau așa de *brusc* și mai ales așa de *sălbatic* — vorba unui d. Ministru de al nostru — zic, lumea nu se prea alarmea.

Așa însă astăzi întreaga lume funcționărească dela noi e din cale afară de alarmată și surescitată. Cei mai îngrijorați, cu drept cuvânt, sunt învățătorii noștri, cari e știut că și până acuma au fost destul de neîndreptățiți cu salarizarea.

Își poate închipui ori și cine ce situație groaznică s'ar crea acestor învățători, dacă acum și din modestul lor salariu, avut până aci, li s'ar mai reduce ceva din el.

Nu-mi vine însă a crede că în special bieților noștri învățători începători cari primesc astăzi la mână 3232 Lei, să li-se mai reducă ceva din aceasta neînsemnată sumă.

Dar și celorlalte categorii de învățători nu li se pot face cine știe ce reduceri, pentru că salariile lor sunt astăzi destul de reduse. Numai în cazul acela s'ar putea aplica și la salariile învățătoarești acelaș procent proporțional de reduceri, când aceste salarii ar fi fost *armonizate* ca ale celorlalte categorii de funcționari.

Ori, se știe întreagă istoria acestei făimoase armonizări a salariilor învățătoarești. Trebuie deci ca mai întâi să se *rectifice* aceste salarii și numai după aceasta să se facă *reducerile necesare*.

Domnul Ministru de finanțe ar fi declarat într'o ședință a comisiunii bugetare, că i se va face Corpului didactic dreptate *numai pe jumătate*.

Se vor da Corpului didactic 250 milioane în loc de 500 cât i s'ar cuveni. În schimb i se va aplica *curba de sacrificiu*.

Nu pot înțelege pentru ce nici în rândul acesta nu i se face acestui Corp didactic dreptate decât **NUMAI PE JUMĂTATE?**

Am însă credința fermă, că dacă s'ar vota și respecta cu toată strictețta *Legea cumulului*, și mai ales dacă s'ar reduce *asa cum se cuvine* din lefurile cele mari *de zeci mii lei* ale atâtor directori, inspectori, secretari generali etc. din Directoratele și Ministerele noastre numeroase și mai ales din acele făimoase *REGII* și *CASE AUTONOME*, zic, așa crede că s'ar putea echilibra bugetul și fără ca să se neîndreptățească din nou acest nenorocit Corp didactic al nostru.

Mă tem însă, că și aci se vor lua măsuri *numai pe jumătate*, ceea ce absolut n'ar fi cu dreptate.

Să sperăm însă, că conducătorii noștri, până în sfârșit, vor cumpăni bine lucrurile și vor lua astfel de măsuri, cari să fie într'adevăr *drepte și egale* pentru toți.

MARIAN SASU.

Marele Invațător.

Mărire ntru cele nalte
Toate stelele să salte;
Și să strige cu tărie
Glas mare de bucurie:
C'astăzi s'a născut Cristos,
Mesia cel luminos.

(Din popor).

Aceste sunt versurile ce răsună dela un capăt la altul al țării; în noaptea tainică, în noaptea plină de bucurie și de farmecul amintirilor din copilărie, glasul colindătorilor vestește lumii nașterea lui Isus în ieslea săracă din Betleemul Iudeii. Cu suflul mișcat de evlavie adâncă, ascultăm refrenul acestor minunate versuri, ce se repetă de 20 de veacuri în fiecare an, dar cari în ciuda timpului ce învechește totul, nu pierd nimic din frumusețea, din vigoarea și din farmecul tinereții lor eterne.

*

Iar sub impresia valurilor de armonie caldă ce vestesc nașterea *marelui învățător al lumii*, gândul nostru ne duce pe nesim-

șite la vremurile de acum 2000 de ani, la lumea în care s'a născut și a trăit Isus. Și pe meleagurile întinse ale acestei lumi de mult apuse, apar popoarele vremii ca și valurile unei mări cuprinse de-o puternică furtună; purtate de vântul nebun al credințelor bizare, al aspirațiilor și al patimilor arzătoare, valurile acestei mări omenești, se sbat, se frământă, isbindu-se de stânci, se ridică și recad, mugesc urlă și suspină.

O lume întreagă se svârcolește, se frământă și se mistue în focul propriilor patimi și suferințe, și orbecând prin întunerecul ignoranței tremură în fața necunoscutului pe care viitorul îl ascunde individului, națiunii sau omenirii.

O lume cu ochii împietriți de groază la tablele de bronz ale nemilosului *Fatum*, și cu urechile ațintite la zăngănitul armelor lui *Marte*, sau la șuerul dulce al săgeților nemiloase din arcu lui *Amor*.

Vulturii falnici ridicați depe malurile Tibrului legendar, numai cu multă greutate cârmuesc corabia lumii, care înaintează cu greu prin mare tot mai tulbure și mai întunecată a timpului; la fiecare pas loviturile stâncilor de granit o fac să se clatine și să troznească din toate încheeturile. Faimoasa pace romană se menține doar la umbra stindardelor glorioase și prin zăngănitul săbiilor ce răsună neîntrerupt pe meleagurile celor 3 continente ale lumii vechi.

Oamenii mari ai timpului cad unul după altul scăldați în sânge, iar odată cu ei zeci și sute de mii de ostași, împărtășesc cu credință soarta tristă a generalilor iubiți: Marele Pompeius e ucis în Egipt, Crasus în Asia, Caesar cade în senat stropind cu sângele lui marmora statuei lui Pompeius, Cicero la Roma, Antonius în Egipt, Germanicus în Siria, iar Arminius în pământul patriei sale, și de mâna Germanilor săi pe cari i-a dus la isbânda din pădurea Teutoburgică. Aspirațiile și sbuciumul vieții lor au înălbit cu oase omenești câmpurile de luptă dela: Pharsalus (48 a. Cr.), Munda (45), Philippi (42), ș'au înroșit cu sânge valurile mării agitate dela Actium (31).

Chiar și Divinul Augustus, acest zeu al păcii romane, își sfârșește zilele împlorând în lacrimi pe nenorocitul Varus să-i redea cele 3 legiuni ale căror oase ne îngropate putrezau în pădurile umede ale Germaniei neînvinse (anul 9 d. Cr.).

Întreaga lume se părea că-și trăește zilele din urmă, căci orbecând prin întunerecul neștiinței și frământându-se în focul patimilor sălbatice, se îneca în valuri de lacrimi și sânge.

*

Dar atunci când paharul se umpluse, când sufletul omenirii se înăbușia în întunerec și suferință, când ultimele victorii și înfrângeri sporise cu încă câteva zeci de mii turma tristă a sclavilor, *sosește împlinirea vremii*, și pe cerul întunecat de nori grei apare o rază de lumină și de speranță. Pe cerul al-

bastru al Iudeii apare un astru prevestitor de bine, iar pe plaiurile ei înverzite pășeste crainicul vremurilor noi. Și lumina acestui astru luminează palatul de marmură al patricianului și coliba de lemn a plebeului, iar glasul grainicului pătrunde prin purpura proconsulului, prin platoșa legionarului și prin zdrențele sclavului înhămat la moară ca o vită de muncă. Vestea bună, așteptată de-o întreagă lume și prevestită cu sute de ani înainte de vizionarii naivi ai neamului lui Israil — profetii, — vine să lumineze, să încâlzească, să mângăie și să îmbărbăteze pe mici și pe mari, pe bogați și pe săraci. Cezarul luminat și sclavul încovoiat sub povara lanțurilor de veacuri, își întorc privirile uimite, dar pline de foc și de speranțe trandafirii spre răsăritul de unde s'a ivit *lumina lumii și soarele dreptății*; și pe unul și pe altul îl pătrunde acel glas minunat care vestește egalitatea, pacea, dreptatea și bună 'nvoirea între oameni.

Având și unul și altul dorințe pe cari lumea păgână nu le putea satisface, simțind și unul și altul tot mai amar desamăgirile și tot mai grea povara vremurilor, ambii au văzut în steaua dela răsărit o pârghie de salvare spre care s'au îndreptat cu încredere.

Și aruncându-și sămănătorul sămânța sa, inimile au primit-o și din ogorul frământat cu sângele martirilor, n'au întârziat să răsără roadele cari au schimbat fața lumii. Căci după ce razele noului astru au împrăștiat spre cele 4 vânturi valurile întunerecului ucigător de suflete, și după ce glasul cald al crainicului a vestit iubirea, mila și iertarea aproapelui, pe fața lumii au înflorit florile acestor virtuți ale sufletului omenesc.

Înainte vreme, muritorul ajuns la marginea groapei, cădea deziluzionat; înapoi avea lumea care nu i-a dat aproape nimic din fericirea după care a alergat suspinând o viață întreagă, iar înainte țărâna rece a mormântului care-l chema să-l prefacă în pământul din care a fost luat. Dar la glasul blând al învățătorului depe malurile Iordanului, cel îngenunchiat ridică fruntea îndurerată: ridică fruntea, căci dincolo de liniștea de piatră a mormântului se deschid zărilor de lumină și de fericire ale raiului care umplu de speranțe trandafirii bietul suflet pustiit:

„În loc de lumină, în loc de verdeață, de unde a fugit toată durerea, întristarea și suspinarea“ se va odihni sufletul bietului călător obosit de drumul greu al vieții pământești.

Dreptatea eternă plutind deasupra mulțimilor, înfrânează pe cei tari și îmbărbătează pe cei slabi și umiliți, căci plaiurile vieții viitoare admit o judecată dreaptă, o răsplată măreață sau o pedeapsă înfricoșătoare.

Și glasul Domnului se răspândește peste mări și țări, căci el chiamă la sine pe cei mulți, obosiți și însărcinați, spre a le da lumină, mângăere și odihnă.

În noaptea de 24—25 Decembrie, de două mii de ani lumea creștină prăznuiește amintirea minunii din peștera săracă a Betleemului. De două mii de ani colindătorii vestesc lumii cuvintele îngerilor, și vestirea lor e mereu nouă și plină de farmec, cum eterne au rămas cuvintele *Marelui Învățător* depe malurile Iordanului și a Tiberiadei.

Se cuvine dar ca 'n această noapte sfântă inima noastră a învățătorilor să tresalte de bucurie, și să prăznuim cu adâncă evlavie amintirea Divinului nostru premergător, amintirea *Marelui Învățător*, care :

*E Isus păstorul mare,
Turmă ca el nimeni n'are;
Noi îl laudăm,
Și ne închinăm,
Cu credință tare. (Colindă).*

ȘTEFAN TĂTARU.

Intrare în legalitate.

Târziu, și poate chiar pentru aceasta a fost primită cu atâta însuflețire de către corpul dascălesc, știrea confirmată oficial că Ministerul a dispus, ca în viitor să se socotească stagiul cerut pentru examenul de definitivat dela data numirii în învățământ în mod provizoriu.

Așa știam și noi că trebuia să se procedeze și nu ne puteam explica cum, în ce împrejurare și pentru ce s'au schimbat anumite articole de lege prin decizii și ordine ulterioare.

În legătură însă cu dese restaurări, schimbări și reforme școlare de după războiu, opinia publică abia acum constată, că pela cârma Ministerului Instrucțiunii Publice în acest timp, au trecut personalități ambițioase, dornice de reforme și schimbări de multe ori fără nici un sens, de cari să-și lege numele pentru veșnicie. La început unii aplaudau cu bătăi de palme aceste gesturi, dar noi dascălimea par'că presimțeam cum încurând ne vom transforma în cobai de laboratoriu, pe spinarea cărora se vor încerca noile experiențe, ca unii ce am fost — zice-se — „totdeauna unice exemplare de rezistența umană“.

Iată miracolul necunoscutului, iată că însfârșit găsim totuși împrejurările și inspirația din care au putut fi ticluite și lamsate asemenea decizii și ordine.

Ca urmare a celor expuse se va putea vedea la examenul de definitivat ce se va ținea în primăvara anului viitor, învățătorii ce cu greu își vor aminti de atâtea titluri : tolerat, suplinitor,

ajutor, în mod provizor, cu titlu provizor, etc. — purtate în învățământ; în urma cărora n'au câștigat decât reduse foloase materiale ori morale și rareori un drept oarecare deosebit. Intreb: ce rost aveau numirile în mod provizoriu? Ce deosebire de merite sau de pregătire era între un învățător numit în mod provizoriu și altul cu titlul provizoriu? Vom vedea apoi învățători cu 5, 7 și 8 ani de serviciu și ar fi fost mai târziu cu 10 ani de serviciu (în caz că nu se revenea la legalitate), iar alții cu patru ani de funcțiune. Diferența de cifre se datorește deosebirii de vârstă la terminarea școlii normale. Primii fac cinci ani înainte de militarie (au terminat școala la 16 ani), plus un an milităria, plus trei ani efectivi și numai în al patrulea an la definitivat, sunt tocmai în al zecelea an de funcțiune, iar ultimii deoarece la terminarea școlii aveau vârsta cerută pentru satisfacerea serviciului militar, nu avea decât patru ani de serviciu.

Se vor vedea în sfârșit învățătorii cari nici în preajma examenului de definitivat nu vor fi clari asupra situației lor învățământ.

Știm cu toții că unul din dezideratele învățătorilor adunați în Congresul din 7, 8 și 9 Septembrie a. c. în București era tocmai ca normalisții după câștigarea diplomei să fie imediat numiți în învățământ cu titlul provizoriu. Titlul de mod provizoriu să dispară, urmând a se întrebuița cel de titular provizoriu conform legii.

Inceputul s'a făcut. Odată cu dispoziția ca învățătorii toți și de peste tot să facă definitivatul după trei ani efectivi în învățământ, se observă un început de intrare în legalitate.

Era și timpul să se inspire învățătorilor această doză de curaj, ca celui mai răbduriu funcționar al statului care a fost înhămat în trecut și în totdeauna la toate problemele noastre culturale și extraculturale, fiind tratat în schimb cu cea mai ordinară și extraordinară neglijență, din partea celor ce aveau putința să îndrepte starea de mizerie a dascălimei de azi.

Inceputul este promisiunea, că pe lângă așteptarea și cu timpul se vor satisface și revendica toate dezideratele învățătoresții (susținute în Congresele noastre), cari sunt tot așa de modeste ca și cei ce le cer. Avem credința nestrămutată că deși cu oarecare întârziere, dar totuși în sfârșit am fost înțeleși și că trâmbișaii cărții de azi, vom fi tratați cu mai multă atențiune și bunăvoință. Numai printr'un moral ridicat, o stare materială asigurată, putem corespunde în lupta ce ne așteaptă pentru cucerirea pozițiilor culturale de mâine.

Sântmihaiul-Almașului.

VICTOR HARU, inv.

Cultura socială a învățătorului.

Auzim o mulțime de glasuri cari cer cât mai grabnic, transformarea școlilor normale în licee pedagogice, căci absoalvă prea de timpuriu o mulțime de învățători insuficienți pregătiți din școală. De fapt, cerințele timpurilor noastre de azi, cer o pregătire cât mai temeinică și superioară învățătorului, căci astfel numai se poate garanta ridicarea nivelatoare a maselor populare, putând fi în raporturi corespunzătoare cu celelalte țări din Europa. Și, desigur, dacă aceia cari au destinele conducerii noastre în mână și totuși nu sprijinesc lupta ce este provocată de cerințele timpului, mici când nu vom putea contribui la formarea unui stat ideal, pe care-l dorim. Un mare pedagog german Disterweg zice: „învățătorul este față de școală, ceea ce este soarele pentru univers“. — Așa dar cu cât învățătorul va avea o cultură mai superioară, cu atât mai vărtos va da elemente mai bune societății. Dar în timpul de azi se mai cere și o cultură socială învățătorului, pentru că nu este numai învățător în școală, ci este și învățătorul poporului, este cap al unei familii, este un membru de mare importanță al societății, deci e necesar să posedeze și o cultură socială. Învățătorul trăind în societate cu alți oameni, se cere dela el o purtare exemplară. Învățătorul trebuie să aibă în vedere că îndată ce ajunge într'o comună, ochii întregii societăți sunt țintii asupra lui, ca asupra unei persoane mai învățate și astfel toate mișcările lui sunt puse la judecată. Să nu cerceze astfel localurile care ar fi incompatibile cu superioritatea caracterului misiunii sale. Adeseori să nu fie expus la împrumuturi și datorii, cari mai totdeauna sunt împreunate cu multe neplăceri, vătămătoare demnității lui. Învățătorul să caute cu orice ocaziuni a stabili bune relațiuni între el și părinții copiilor, căutând a pune familia în legătură cu școala. Învățătorul să fie în bune relațiuni cu preotul locului, căci învățătorul și preotul sunt doi factori importanți pe terenul culturii tinerimei și a poporului. Chemarea lor nu are prerogative mai mari una ca alta, de aceea-ei sunt doi frați cu numele general de învățători ai poporului, iar oficiile lor sunt între sine coordonate și nici de-cum oficiul învățătorului subordonat celui preoțesc. Bunele relațiuni dintre acești doi factori intelectuali, ridică vaza și autoritatea lor în comună. Comunitatea de idei hotărăște prietenia. Misiunea învățătorului și a preotului au un prim fundamental punct comun: sporirea fericirii omenești. Misiunea învățătorului, fiind o misiune luminătoare și cultivatoare, ea nu poate prospera decât numai în pace și înfrățire. Toate acestea sau referit numai la datorii sau obligamentele învățătorului, impuse de chemarea sa, față de societate; însă orice datorie în societate trebuie să aibă și tot atâtea drepturi. Datoriile cu drepturile oricărui individ și ale oricărui oficiu, trebuie să fie și în echilibru.

Deci iată, că din toate punctele este necesară o cultură superioară învățătorului, căci cu ce ne-am câștigat în școală, nu e de ajuns; școala dă numai directivele necesare de specializare pentru mai târziu și această cultură trebuie să și-o formeze el singur afară de școală. Și tocmai precum accentuează d-l inspector *C. Iencica*, într'un articol al „Buletinului Școlar“, sfaturile acestea sunt foarte prețioase și dacă găsec teren prielnic se traduc repede în fapte.

Berindu.

IOAN SÂNMĂRTIANU
înv.-dir.

Spicuri dela Congresul Învățătorilor din orașul și jud. Cluj.

Trăcem prin zile grele, printr'o criză morală și în special materială. Azi, având în vedere pe bietul funcționar de stat, nu-l mai vezi făcând drumuri de plăcere ca odinioară; — dar ce este mai mult, nu se poate deplasa nici atunci când prezența îi este imperios cerută și de care depinde croirea unei soarte mai omenească.

În asemenea condițiuni s'a ținut adunarea secției inv. din orașul și jud. Cluj, cu data de 21 Noemvrie 1930. — Din cei 500 învățători și ceva, lucrătorii sfinți în ogorul culturii din acest județ, cca 200 am onorat cu prezența împunătoarea adunare. Cu fețele brăzdate de suferinți, de mizerii indescrivibile al căror pomelnic nu are sfârșit, nesiguri în propriile noastre puteri, ne priveam întrebători pentru ce ne am adunat, ce ne mai trebuie, căci cele ce am cerut înaintea mi s'a ascultat și dat cu vârf și îndeșat.... De aveam imprudența să întreb pe unul din cei prezenți, sau chiar pe mine, însumi, prin ce miracol am ajuns la Cluj, să fie sigur ori care, că auziă lucruri în fața cărora rămâneă tablou, creiat cu penelul vieții noastre de cerșetori, fără drept de a profesă cerșetoria, tolerabilă numai acelora ce nu mai au nici un Dumnezeu pe lumea aceasta! E trist, dar adevărat.... și Doamne, cum ași vrea să fiu un profet mincinos!... Aceasta eră atmosfera în care Dl Președinte al Secției: *Traian Șuteu*, actual Inspector General, ia cuvântul, făcând o mică schiță biografică a fie iertatului Petru Bura fost Revizor, dându-l ca exemplu de apostol pentru urmași, jertfă pentru tot ce e românesc, muncă neprecupețită, căutând prin aceasta să alimenteze încontinuu flacăra culturii. — Salută pe Dl Președinte al Consiliului jud. Dr. German, reprezentant administrativ, încheind cu cuvinte mișcătoare la adresa inv. prezenți conștii de chemarea lor. Conf. statutului secției județene, împlinindu-se trei ani dela

alegerea Comitetului de conducere, al cărui președinte a fost, propune alegerea unui nou Comitet. — Răspunde apoi Dl Dr. German din partea județului, promitând un ajutor cât mai intens pentru îngrijirea localurilor de cultură — școala. Dl Președinte face apoi o dare de seamă asupra activității sub-secțiilor învățătorești din acest județ, remarcând pe cele din: Borșa, Hida și Câmpie. La propunerea sub-secției Borșa, se votează de toți abonarea revistei: „Școala și Viața“, ca organ apărător al intereselor Corpului didactic. La propunerea sub-secției Hida, se ia discuție punctul referitor la pregătirea universitară al învățătorilor. În acest scop au vorbit: *Popescu* — Almaș, *Pascu Vasile* — Feiurd, *Popescu* — Borșa și *A. Pora* Cluj. Toți oratorii cer insistent ca învățătorii să fie liberi în urma cursurile Universității, mergând după aceasta la țară în mijlocul sătenilor, mediul în care actuala cultură a dascălului, nu poate face față tuturor necesităților de ordin cultural, educativ, moral și social.

Fiind de față și Dl. Revizor școlar *M. Sasu*, explică greutățile ce întâmpină pentru achitarea salariilor învățătorilor dela Adm. Financiară, arătând că este o batjocură pentru noi atitudinea aceasta de nepăsare și indolență înconjurată mai presus de un spirit satiric. Se propune o atitudine mult mai categorică față de aceia ce nu ne văd rana săngărândă și sufletul copleșit de o ploaie de lugubre neajunsuri.

La propuneri, Dl *Orosfăian*, relevă formarea unui bloc al învățătorilor, având ca scop legătura indestructibilă între membrii Corpului didactic, în felul acesta putându-se remedia plaga noastră ce ia proporții din zi în zi. — Dl *Popescu* — Borșa, cere să se întrevină la Centrul Asociației Învățătorilor, ca aceasta să prevină nenorocirea cu suprimarea gradațiilor ce trebuiau să se dea corpului didactic pe 1931, precum și scăderea salariului, ce nu te lasă nici să mori, nici să trăiești. — Dl *Vasile Chintoan*, cassierul secției, face un mic bilanț cu privire la starea financiară a Secției din 1927 până în prezent. Gestiunea se aprobă cu unanimitate, aducându-se mulțumiri D-lui Cassier pentru munca depusă.

Se trece apoi la alegerea noului Comitet al Secției județene. După mai multe deliberări se alege cu unanimitate de voturi următorul Comitet în frunte cu distinsul și harnicul institutor: *Vasile Chintoanu* ca președinte, *Ioan Biji* cassier, *Gh. Tîlincea* secretar, *Vasile Nossa*, *Gh. Aurel Mitrea*, *Ioan Pescar*, *Andrei Mureșan*, *Silviu Orosfăian* și *Ștefan Tătaru* ca membrii. Censorii: *Vasile Trițu*, *Vasile Călugăru* și *Iorgu Popescu* — Almaș. Supleantii: *Gh. Onișor*, *Cordoș Petru* și *Livia Moldovan*. — În Consiliu: *Gh. Almășan*, *Emanuil Eremie*, *Damian Popescu*, *Aurel Hîdeg* și *Dordai August*.

În numele învățătorilor, noul președinte mulțumește fostului președinte al Secției: *Traian Șuteu*, pentru iscusința cu care a

știut conduce destinele învățătorilor din acest județ, și-l roagă ca și în viitor să ne dea tot ajutorul posibil, acesta constituind un ajutor nu numai human, dar și colegial. Mulțumește apoi învățătorilor prezenți pentru încrederea ce au în persoana dânsului și promite că va fi la înălțimea așteptărilor, cerând totodată colaborarea tuturor membrilor Secției învățătorilor din orașul și județul Cluj. Congresul ia sfârșit.

Și aci, după cum vedem, s'au pus pe tapet chestiuni vitale ale tagmei noastre și cere cu insistență cizelarea lor, ca în felul acesta moralul învățătorului să fie cât mai bun posibil și rodul muncii sale să fie de o calitate mult mai superioară, ridicând prin aceasta vâlul întunericului de pe fața bietului nepot al lui Traian și Decebal — țărânul român.

Vom aștepta, vom auzi și vom vedea întrucât aceste doleanțe ce reprezintă o parte din sufletul nostru, se realizează.

Dar mi-se pare că o să ne consolăm cu cele zise de Gr. Alexandrescu în poezia anului 1840 :

„Să stăpânim durerea care pe om supune,
„Să așteptăm în pace al soartei viitor,
„Căci cine-mi poate zice și cine-mi poate spune
„Ce va aduce ziua și anul viitor?“

POPESCU — Borșa - Teleor.

Vine iarna!

<i>Vine iarna! vine iarna!</i>	<i>Mamă, de ce vine iarna?</i>
<i>Auziți cum suflă vântul,</i>	<i>E așa de rece vântul!</i>
<i>Iar din ceruri cade bruma</i>	<i>Răgușit prin ramuri sună</i>
<i>Peste tot albind pământul.</i>	<i>Glasul lui, cântându-și cântul.</i>

<i>Rânduri, rânduri de cocoare</i>	<i>Eu ascuns de după sobă</i>
<i>Obosite țin soborul</i>	<i>Râd de-ale vântului semne;</i>
<i>Și spre țările mai calde</i>	<i>Este cald la noi în casă</i>
<i>Tainic își îndreaptă sborul.</i>	<i>Vai de cei cari nu au lemne.</i>

*Iarna vine, iarna vine,
Și din cer viscolu-și chiamă.
Tremură de frig săracii.
Ah! Cine-i grijește mamă?...*

L. H. DELAGALDA.

Tabloul

circumscripțiilor școlare din județul Cluj după care se distribuiesc salarele învățătoresți.

Circumscripția I: 1. Aghireș; 2. Aghireș Fabrică; 3. Baci; 4. Băgara; 5. Berind; 6. Corneși; 7. Coruș; 8. Dâncu; 9. Călășeni; 10. Gârbău; 11. Inuc; 12. Măcău; 13. Mera; 14. Mihăești; 15. Nădășel; 16. Nădășu; 17. Popești; 18. Sânpaul; 19. Suceag; 20. Sumurduc; 21. Șardu; 22. Ticu; 23. Tic colonie; 24. Topa Mică; 25. Tiurea; 26. Viștea.

Circumscripția II: 1. Almaș; 2. Arghiș; 3. Băbiu; 4. Cubleșul Rom.; 5. Cutișu; 6. Cuzăplac; 7. Mesteacăn; 8. Mierța; 9. Petrindu; 10. Petringel; 11. Ruginoasa; 12. Stobor; 13. Tămașa; 14. Țăudu.

Circumscripția III: 1. Aschileul-Mare; 2. Aschileul-Mic; 3. Băbuțiu; 4. Chinteni; 5. Cristorel; 6. Deușu; 7. Făureni; 8. Fodora; 9. Măcicaș; 10. Săliștea Nouă; 11. Sânmărtin; 12. Șoimeni; 13. Vechea; 14. Vultureni.

Circumscripția IV: 1. Bădești; 2. Borșa; 3. Cătălina; 4. Chi-dea; 5. Ciumăfaia; 6. Cubleșul-Someșan; 7. Dăbâca; 8. Dârja; 9. Feiurdeni; 10. Feiurdeni Câmp. 11. Feiurdeni Pădureni; 12. Giula; 13. Păglișa; 14. Panticeu; 15. Satulung; 16. Sărata.

Circumscripția V: 1. Apahida; 2. Bărâi; 3. Boju; 4. Bontida; 5. Cara; 6. Coasta; 7. Corpadea; 8. Cojocna; 9. Cojocna Domenii; 10. Dezmir; 11. Feleac; 12. Gădălin; 13. Gheorgheni; 14. Jucul de jos; 15. Jucul de mijloc; 16. Jucul de sus; 17. Juriul de câmpie; 18. Luna de jos; 19. Pata; 20. Răscruți; 21. Răscruți Herghelie; 22. Sânicooară; 23. Someșeni; 24. Tăușeni; 25. Vișa.

Circumscripția VI: 1. Aluniș; 2. Ardeova; 3. Bălcești-Beliș; 4. Bălcești-Giurcuța de sus; 5. Bălcești-Giurcuța de jos; 6. Bălcești-Dealul-Calului; 7. Bedeciu; 8. Bica; 9. Bociu; 10. Brăișor; 11. Buteni; 12. Călata; 13. Călățele; 14. Ciuleni; 15. Finciu; 16. Domoș; 17. Dretea; 18. Mănăstireni; 19. Mărgău; 20. Morlaca; 21. Răchițele; 22. Răchițele cât. Scind; 23. Răchițele cât. Frăsimet; 24. Râșca de sus; 25. Râșca de jos; 26. Rogojel; 27. Săcuieni; 28. Văleni; 29. Văleni cât. Dealul Negru; 30. Zamsâncrai.

Circumscripția VII: 1. Bicalătu; 2. Bologa; 3. Bucea; 4. Ciucea; 5. Fildul de jos; 6. Fildul de mijloc; 7. Fildul de sus; 8. Ho-dișu; 9. Huedin; 10. Izvorul Crișului; 11. Lunca Visag; 12. Nearsova; 13. Negreni; 14. Poeni; 15. Sfărașu; 16. Stana; 17. Tetișu; 18. Traișu; 19. Valea Drăganului; 20. Vânători; 21. Visag.

Circumscripția VIII: 1. Aruncata; 2. Băgaciu; 3. Bercheș; 4. Boteni; 5. Caiian; 6. Cheseu; 7. Crișeni; 8. Geaca; 9. Ghiriș; 10. Frata; 11. Legiu; 12. Mociu; 13. Mureșeni de Câmpie; 14. Palatca; 15. Petea; 16. Sava; 17. Sâmboleni; 18. Suatu; 19. Soporul de Câmpie; 20. Vaida Cămăraș.

Circumscripția IX: 1. Agârbiciu; 2. Căpușul Mare; 3. Căpușul Mic; 4. Căpușul Mic cât. Bălcești; 5. Ciurila; 6. Dângăul-

Mare; 7. Dângăul-Mic; 8. Dumbrava; 9. Finișel; 10. Florești; 11. Gilău; 12. Lăpustești; 13. Luna de sus; 14. Măguri Bogdan; 15. Măguri Răcătău; 16. Măguri-Suseni; 17. Măguri-Joseni; 18. Mărișel Stănești; 19. Mărișel Mărișel; 20. Mărișel Rusești; 21. Mărișel Costănești; 22. Muntele Rece; 23. Păniceni; 24. Sălicea; 25. Săvădisla; 26. Someșul-Cald; 27. Someșul-Rece; 28. Straja; 29. Stolna; 30. Tăuțiu; 31. Vălișoara 12; 32. Vlaha.

Circumscripția X: 1. Adalin; 2. Bercea; 3. Dolu; 4. Drag; 5. Hida; 6. Sâmmihaiul-Almașului; 7. Sâmpietru-Almașului; 8. Sântămărie; 9. Strâmba; 10. Sutor; 11. Sâncraiu Almașului (Topa); 12. Ugruțiu; 13. Voivodeni; 14. Zimboru; 15. Trestia; 16. Miluani.

Circumscripția XI: 1. Balta; 2. Budești; 3. Budești Fânațe; 4. Cămărașul; 5. Cătina; 6. Copru; 7. Dâmbu; 8. Fântânița; 9. Feldioara; 10. Lăcu; 11. Miceștii de Câmpie; 12. Miheșul de Câmpie; 13. Năoiu; 14. Răzoare; 15. Șarmașu; 16. Șarmășel; 17. Sâmmihaiul de Câmp.; 18. Silvașul de Câmp.; 19. Tușinu; 20. Tașu; 21. Țăgșor; 22. Vișuia; 23. Vișinelu; 24. Zoreni; 25. Sâmpietru de Câmpie.

Ce este „Amicul Școalei“ ?

După cât am constatat până acum, văd, că, într'adevăr această revistă este demnă de numele ce-l poartă. Este adevăratul amic al școalei și al învățătorului. El este amicul, care îndeamnă pe învățător la muncă. Este poarta deschisă a culturii, pentru învățătorul doritor de muncă și cultură. Aici, poate fiecare învățător să-și împărtășească tot ce are pe suflet, cu toți colegii săi. Da, acum când acest amic, al tagmei învățătoarești din județul Alba și Cluj, stă gata a ne servi cu tot ce dorim, să ne dăm silința și să-i asigurăm existența, pentruca să ne rămână și pe mai departe sincerul părtinitor.

Dacă noi învățătorii din aceste două județe vom susținea din răspuțeri această revistă, pe noi ne vom susținea; dacă o vom părăsi, pe noi ne vom părăsi. După cum „Liga Națiunilor“ urmărește un nobil ideal, în starea politică a statelor; chiar așa „Amicul Școalei“ este începutul Ligei tagmei învățătoarești, pentru viitor, în întreaga România.

Deci să susținem această revistă, dacă vrem să ajungem la ținta pe care o urmărim de mult: ca stare culturală, socială și îmbunătățirea soartei noastre, care până în prezent este destul de vitreagă. Dar, să nu descurajăm, ci să mergem înaintând cu pași repezi, spre izbândă, în frunte cu părintele nostru, care a preconizat de primadată această idee sănătoasă, de a aduce „Amicul Școalei“ în mijlocul nostru.

Răcătău, la 25 Noemvrie 1930.

DUMITRU MOCANU, inv.

Actualități.

GEST REGAL. Vremuri grele pe cari le trăim reclamă jertfe dela toți, pe toată linia; acesta-i semnul ceasului de față. Și țara întreagă nu poate să simtă decât plăcerea unei poveri mult ușurate, când vede că în fruntea celor cari înțeleg acest imperativ necruțător și i-se supun cu suflet tare este însuși Căpetenia statului, Majestatea Sa Regele. Scrisoarea regală, adresată, în 8 Decembrie a. c. premierului și citită în Cameră și Senat, a stârmit admirația tuturor, cu spiritul ei de adâncă compătimire a mulțimei suferinde, de largă înțelegere a mizeriei financiare, în care ne sbatem și cu înglobarea maritimioasă a Domnitorului și a Familiei Domnitoare întru suportarea aceleiași sarcini, prin aplicarea reducerii de 22 % asupra dotațiilor înscrise în buget pe seama Lor. Semnificația acestui gest nu poate să-i scape nici unui om de bine din țara noastră ce trebuie să iasă cu orice preț din criza actuală.

GRADAȚIILE CORPULUI DIDACTIC înscrise în buget. Intrebat de ziariști dacă într'adevăr gradațiile corpului didactic au fost trecute în noul buget, d. ministru Costăchescu a declarat următoarele :

— *Vă autorizez să scrieți că gradațiile au fost înscrise în bugetul anului viitor.*

BUGETUL MINISTERULUI INSTRUCȚIUNII. Noul buget al ministerului instrucțiunii se ridică la suma de 6 miliarde 327 milioane 936 mii lei. Față de bugetul în curs noul buget se prezintă cu o reducere de 756 milioane 827 mii 374 lei.

În totalul noului buget se cuprinde și suma de 250 milioane alocată de guvern pentru noile gradații, plusul la coeficientul de gradație cât și rotunjirea salariilor corpului didactic.

Pentru armonizarea completă a salariilor, conform legii armonizării din 1927, ar mai fi necesară o alocație de încă 250 milioane lei.

* **COTELE DE REDUCERE A SALARIILOR.** Iată după datele oficiului de studiu al ministerului de finanță, cum am fost fixate reducerile de salarii a funcționarilor publici:

Salariile până la 3 mii lei nu vor fi reduse. Dela 3—4 mii reducerea va fi de 10 la sută, dela 4 la 5 mii 15 la sută, dela 5 la 10 mii 17 la sută, dela 10 la 20 mii 20 la sută, iar salariile peste 20 mii lei vor fi reduse cu 22 la sută.

Legea fixează că aceste reduceri se aplică pe tot cursul anului.

Aceste reduceri de salariu, se aplică tuturor funcționarilor de Stat, ai regiilor autonome și chiar acelor funcționari cari sunt angajați cu contract. Reducerile se aplică la salariul brut.

Cronică.

* *O RECENȚĂ STATISTICĂ*, ne pune la dispoziție cifre care ne îngăduie să stabilim un raport comparativ: pentru o mie de locuitori Germania are 19 funcționari; Italia 14; Franța 37; Marea Britanie are 313.729 funcționari; România 450 de mii; care repartizați la populația totală de 18.000.000 locuitori, ne dă cifra de 40 pentru 1000.

Avem prin urmare mai mulți funcționari decât cele mai mari țări din Europa.

* *IN EXPUNEREA DE MOTIVE* la bugetul pe 1931 este cuprins un tablou din care reiese, că sunt în total 4474 de funcționari, cari primesc salarii peste 20.000 lei. Din acest număr 3553 de funcționari primesc salarii între 20—30.000 lei, 888 primesc salarii între 30—50.000 lei și 33 funcționari ce primesc salarii peste 50.000 lei.

În aceste cifre nu sunt cuprinși funcționarii dela Regia C. F. R. și Casa Autonomă a Monopolurilor. În special la C. F. R. numărul funcționarilor cari primesc salarii în proporțiile de mai sus trebuie să fie mare, prin faptul că în această instituție salariile se plătesc, nu după funcțiunea ce îndeplinesc, ci după gradul ce au în corpurile tehnice din care fac parte.

Oare la aceste salarii grase ce curbă li se va aplica?

PARTEA OFICIALĂ.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

REVIZORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI CLUJ.

I.

No. 6494—1930.

Obiect: Recensământul general.

Disponem ca în ședințele cerucurilor culturale din aceasta lună să se vorbească sătenilor despre rostul recensământului din punct de vedere național, economic și cultural. Totodată punem în vedere d-lor învățător însărcinați cu facerea acestui recensământ, că nu pot părăsi comuna până după terminarea lucrărilor.

II.

No. 6509—1930.

Obiect: Suspendarea plăților prevăzute de art. 139 din lege.

Se aduce la cunoștință, că Ministerul având în vedere starea financiară, a hotărât ca să se suspende plata prevăzută de art.

139 din lege, pentru concediile ce s'au aprobat, până la noi dispozițiuni.

III.

No. 6673—1930.

Obiect: Circumscripțiile școlare.

În alt loc al revistei am publicat circumscripțiile școlare după cari se face distribuirea lefurilor. Cine ar dori se treacă în altă circumscripție, unde ar fi mai avantajos, să ne anunțe ca să luăm măsuri în consecință.

IV.

No. 6671—1930.

Obiect: Statele personale.

Urgentăm pe toți d-nii învățători și învățătoare cari n'au încă state personale, să le întocmească și trimită fără amânare, cunoscând că se expun la multe pagube și neplăceri dacă n'au aceste state.

Revizor școlar: M. SASU.

Cărți-Reviste-Ziare.

„DOCUMENTELE VREMII“ buletinul asociației învățătorilor din județul Târnava-Mică. Ne-a făcut o plăcută surprindere când am primit întâiul număr din acest buletin în care se găsesc două excelente articole pedagogice, comunicări prețioase din viața asociației, note și o bogată cronică. Buletinul apare în Blaj de 4-ori pe an. Întâiul număr e scris în întregime de distinsul director școlar și președinte al asociației, dl. *Toma Cocîșiu*, apreciatul nostru colaborator. Urăm buletinului viață lungă.

INFORMAȚIUNI

— SĂRBĂTORI FERICITE DORIM TUTUROR COLABORATORILOR ȘI ABONAȚILOR NOȘTRI.

* *Salarele de pe luna Noemvrie a învățătorilor din județul Cluj au putut fi ridicate dela Adm. fin. abia în ziua de 15 l. c. S'a procedat imediat la distribuirea lor. Nu putem ști dacă salarele de pe Decemvrie se vor putea ridica în luna aceasta.*

* *Congresul general al Federațiilor corpului didactic fixat pentru 6 și 7 Dec. a. c. a fost amânat, fiindcă s'a primit din partea Suveranului asigurări că doleanțele corpului didactic vor fi satisfăcute pe dată ce necesitățile bugetare o vor îngădui.*

* *VACANȚA ȘCOLARĂ PENTRU SĂRBĂTORILE CRĂCIUNULUI VA INCEPE LUNI SEARA, 22 DECEMVRIE ȘI VA DURA PÂNĂ JOI, 8 IANUARIE 1931 ORELE 8 DIMINEAȚA.*

* In Mon. Oficial No. 264 a apărut Decretul Regal No. 3646 prin care Școala primară mixtă din Bucium Isbita, jud. Alba, va purta numele de „Școala primară de stat mixtă „Elena și Ioan Micu“.

* *Dș. Octavia Cucu și Radu Luca*, învățători în comuna Luna de Sus, s'au logodit. — Felicitările noastre.

* *Ioan Tănase*, înv. pensionar în Bărăbanț, jud. Alba, a decedat în ziua de 13 l. c. — Odihnească în pace.

* *D-nii învățători și comitetele noastre școlare, rămași în restanță cu abonamentul, sunt rugați să ne achite sumele ce nedatorează.*

POȘTA REDACȚIUNII. P. M. în Fr. Articolul trimis nu se poate publica, fiindcă problema e slab tratată. Cine v'a pus să vă alegeți astfel de subiecte? — *I. M. în Ch.* Conferența D-Voastre e nepublicabilă. Scrieți de tot puțin despre un subiect cu o sferă așa de vastă. Mai încercați. — *Inv. Diaphano.* Se va publica în numărul viitor.

POȘTA ADMINISTRAȚIUNII. Chităm următoarele abonamente: P. Ciociu, Gabr. Pop, V. Trifu, A. Dordai, V. Haru, M. Lungu, T. Codoban, Al. Simu, A. Dézsi, A. Kövəri, I. Apahidean, Il. Mureșan, P. Grama, C. Apostol, V. Costea, V. Moldovan, Gh. Prodan, I. Biți, A. Marincea, I. Chiorean, V. Feldrihan, M. Checicheș, S. Moldovan, V. Radu Negru, T. Hătegan, G. Dumitraș, V. Cordoș câte 30 lei. C. Moza și A. Rațiu câte 45 lei. Com. școlar Sânpetru de Câmpie 54 lei. A. Fekete, E. Dimény câte 150 lei. Com. școlare din Geomal, Deal, Frata, Mesteacăn, Aghireș, Huedin. Grădină de copii, Bonțida câte 180 lei. M. Förster și E. Vas câte 75 lei.

SITUAȚIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ÎN JUDEȚUL ALBA. În acest județ se găsesc 19 grădini de copii mici și 185 școli primare de stat. Afară de aceste mai sunt 2 grădini de copii și 38 școli primare confesionale minoritare. Din 40.739 obligați de școală s'au înscris 27.712. Grădinile de copii au fost cercetate de 1812 copii din 8979 obligați. La școlile primare sunt aplicați 462 învățători, iar la grădinile de copii sunt 25 conducătoare. E interesant numărul cel mare al învățătorilor cari au cerut acest an posturi, dintre cari 221 au fost respinși pe motivul că n'au fost locuri libere. În șase comune se construiesc școli noi. Pentru ajutorarea școalelor județul a contribuit numai cu 80.000 lei.

ÎN ATENȚIUNEA DOMNILOR ÎNVĂȚĂTORI. *Cumpărăm manuscrise bune de piese teatrale și monoloage acomodate pentru școlari și popor. Coala de tipar 300 lei. A se anexa timbre pentru corespondență și retourul manuscrisului. Adresa: Librăria A. Anca, Cluj.*

